

Sem hodila za vodó,
Ribice tam plavajo,
To je mene veselilo,
In serce se je obudilo.

Kam to prejde? kam to gré?
Kje so moje zdaj želje?
Kaj me hoče veseliti?
Kam se hočem obrniti?

Za vodó in za goró
Ptice meni ne pojó!
Vse se je že spremenilo,
In veselje je menilo.

Zdaj pa moje portice,
Ki ste mene lišpale,
Zdaj vas moram proč oddati,
Nikdar več na glavo djati.

Lepi moji pangeljci,
Ki ste lepe farbe b'li,
Prav zeleni in rudeči,
Meni ste b'li dopadeči.

Ko se pesem dokonča, se nevesti peča in klobuk na glavo dene, v znamenje, da je zdaj v zakonskem stanu, da mora pokrita hoditi.

Kadar se nevesti daruje.

V nekterih krajih je navada ali šega, da se pri svatvi (ohceti) nevesti in ženinu kaj daruje; to se zgodi pri deveti jedi ali rihti; takrat se pogača z rožo nališpana na mizo prinese, potem se roža od pogače vzame, in kjer je roža bila, se pogača izreže ali skorja izdolbe, v to jamico se dnarski darovi devajo, in takrat se tudi venec nevesti odvzame. — Na to pristopi pameten godec ali drug moder mož in reče ali zapoje:

Ljubi oče starašina!
Prinesite še kaj vina,
Posez'te le v mošnjico,
Podajte tud' petico.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim darom
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam.

Ljubi oče, vi devir!
Posez'te tudi v svoj kernir,
Pa vzemite ven mošnjico,
Dajte tudi vi petico.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim darom
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam.

Zdaj vas moram spremenit',
In le plave zdaj nosit';
Kak se naglo to spremena,
Rudečina in plavina.

O sreberni venec moj!
Jez te denem proč nocoj,
S tabo sem se lepotila,
Nič več te ne bom nosila.

Lepi moji pušeljci!
Ki ste mene lišpali,
Meni ste lepo dišali,
Zdaj so vas od mene djali.

Lepa porta, venec moj,
Proč je z vama že nocoj.
Pangeljc, pušeljci ni za mene,
Zdaj se štejem že med žene.

Zdaj veselje je že proč,
Kdo mi hoče kaj pomoč',
Nikdar več ne bom vesela,
Dokler bom na svet' živela.

Ljubi moji zakončanje!
Dragi moji zapečanje!
Sem bližji prihajajte,
In daril prinašajte.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim darom
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam.

Ljube moje ve sestrice!
Ljube tudi ve tetice!
Ene dajte plahtice,
Druge dajte rutice.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim darom
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam.

Le darujte z dobre volje,
Njima bode po tem bolje,
Dajte platna al plenice,
Dajte srajc al pa petice.
Le darujte, le darujte
Z enim majhnim darom
Ženina in nevesto,
Duše pa s svetlim rajam.

Kadar se to darovanje opravi, se kupice (glažki) z vinom natočijo in starašina napije enim ali drugim na zdravje.

Potem reče mož ali godež ženinu in nevesti: Glejta, zdaj sta nekaj dara dobila, skerbata, da ga bosta dobro obrnila, s tem si lahko kaj pomoreta. Kupita si eno piško ali jarico, to dobro redita, ona bo jajčica nesla, te potlej nasadita, vama bo jarice in petelinčke zvalila, potem dajta petelinčke v kopune narediti, kopune dobro redita, potlej kopune prodajta, mlade jarice bodo vama sopet jajca nesle, te sopet nasadita, in tako sopet petelinčke in kopune dobita itd. Ko kopune prodasta, za te dnarje si prešičico kupita, presico lepo redita, ona bo vama 4, 5 ali 6 prascov povergla, te sopet dobro redita, in potem jih prodajta; za te dnarje si teličico kupita, teličico dobro redita, ona bo vama teleta povergla, bo vama mleka, sira in masla obilno dajala; tele, mleko, maslo prodajta, kolikor se domá ne

potrebuje; za te dnarje si kupita žrebičico, žrebičico redita, da bo imela žrebca, tako lahko junce in žrebeta prodasta; za te dnarje si vinograd kupita, vinograd dobro obdelujta, da si dosti vina pridelata; vino prodajta, za te dnarje si njivo kupita, da bosta žita in živeža pridelala, potem kaj vina in žita prodajta; za te dnarje si hišico naredita: tako bosta imela lepo prebivališče. Tako se od majhnega do velikega pride, ker eno iz družega izhaja. Toko nekteri revni s časoma obogatijo, ker vsak dnar v hasen ali dobiček obernejo. Kdor pa tako ne dela, čeravno se bogato omoži ali oženi, pride s časom na beraško palico. S.

Prehudi oče.

Francón strahvati svoje zná,
Vsi morajo molčati;
Če ne jim čof! po ustih dá,
Da kri jim je lizati.

Sosedje, pravi, me učé:
Otroke služiti spravi,
In baba naj po svetu gré,
Al' vrag naj jo zadavi.

Kar imam, bodem vse prodal
In sebi kót zgovoril;
Ko tič bom živel brez težav, —
Sem dosti se spokoril.

Kar kdo zasluži, moje bo;
Al' sem zastonj ga zredil?
Nazadnje bi še b'lo lepo.
Da za-me bi ne vedil! —

Ob mizo tolče en večer,
Vse hoče polomiti,
Pretepel je sinove, hčer,
Še ženo če pobiti.

V sinovih jeza zdaj zavre,
Divji so na-nj planili,
Nihče ni vedil kaj počne,
Tak, so se spozabili.

Očanc se je na gerlo derl,
Upil na pomagaje;
En sosed duri je odperl,
Skrivaj pogleda, kaj je.

Pozneje večkrat pretepó
Francóna, kot se sliši,
Oblast mu vzeli, in zató
Je zadnji bil pri hiši.

Kdor terja, da mu vsi molcé,
Resnico si zapera;
Ostro, kadar čez mejo gré,
Mašvanje si nabira.

Poženčan.

Dopisi.

Iz dolnjega Štajarskega. * Povedati Vam moram, da prehitra smert slovensčine najbogatejega mecena, Vašega svetlega kneza in škofa gg. Antona Alojza Wolf-a, je tudi nas Štajarce močno ganila. Bog daj, da bi njih smert nikakor ne zaderževala lepo začetih bukev, in brez vseh over se spolnila njih poslednja volja! — Gotovo je, da ljubljani naš knez in škof lavantinski se bojo nahodno poletje iz St. Andreja preselili v Marburg. — Prečastiti gosp. korar Jožef Rozman, dosihmal vodja seminšča Št. Andrejskega in učenik katehetike in pedagogike, grejo o sv. Jurji za tehanta in fajmoštra v Konjice.

Iz Tersta 3. marca. A. K.-s. Danes so imeli Teržaščani „Corso“. Človeku, ki še kaj takega vidil ni, se kaj čudno zdi, ko vidi stotero vozov gori in doli po obeh straneh ulice imenovane „Corso“ derdrati, od vseh strani pa najimenitnejšo gospodo sladkorni drobiž gospem in gospodičnam v obraz metati, da je vsa ulica z njim posuta, po nekterih krajih za perst na debelo. Navadnega hrupa kakor druge leta pa vendar ni bilo, akoravno je bil dan lep spomladansk; nadjati se je, da bodo posledni dnevi pusta veselejši od današnjega! — Gosp. dopisnik iz Gorice vpraša v 9. listu „Novic“, kaj bo iz slovanskih igrokazov, kateri bi imeli izhajati v Gradcu v mesečnih zvezkih, ob enem pa naznanja dopis iz Gradca v „Serbskem Dnevniku“ veselo novico, da se že natiskuje prvi zvezek. Ne verjamem, da se je oglasilo 300 naročnikov, akoravno sem prepričan, da bodo igrokazi izverstno poslovenjeni, prihajali na svitlo. Ker bi bila velika škoda, ko bi izdavanje zavoljo pomanjkanja naročnikov zaostajalo, je želeti, da bi tiskanje zavoljo tega ne prenehalo, ampak da bi vsak mesec en igrokaz na svitlo prišel in se potem po knjigarnicah prodajal. Akoravno je tako početje težavno brez gotove pripomoči domoljubov, se je vendar nadjati, da si bo marsikdo knjižico kupil, ki ne ve, kaj se pravi „naročila izdatelju pošiljati“,

ali pa tudi, ki si rajši kupi knjigo pri domačem knjigo-teržcu, kakor pa da bi pošiljali vsak mesec 7 ali 14 krajcarjev v Gradec za njo. Po mojih mislih bi bilo pri enakih početjih prav dobro, ko bi se tiskane naročilnice (naročilni listi) pošiljale rodoljubom slovenskim na vse kraje, kateri bi si potem gotovo prizadevali, kakih 10 ali še več naročnikov v svojem kraju dobiti. Le da bi nas domoljubi krepko podperali; vse drugo bo prišlo samo po sebi!

Iz Križne gore. Ker „Novice“ rade zapisujete posebne vremenske prigodke, naj Vam povem, da 26. dan preteklega mesca sem vidil že troje metuljev okoli letati, in pa mnogo muh. Kdo vé, kakošne muhe nas bojo letos pikale, ko so že navadne tako zgodaj oživele?

Iz iderske okolice. A. P. Menda se malokdaj primeri, kar se je primerilo 26. dan januarja pri nas, namreč, da je neka krava troje telét storila.

Iz Ljubljane. S serčnim veseljem se je sprejela pri nas novica, ktera se je te dni v dopisu iz Dunaja v „Allg. Ztg.“ brala, da namreč naš slavní rojak, visokospoštovani in visokoučeni gosp. dr. Jernej Vidmar, sedaj cesarjev duhovnik, vodja višjega bogoslovskega inštituta na Dunaji, bi utegnili za škofa v Ljubljano priti. — Iz Amerike smo zvedili žalostno novico, da je zmerznil častiti naš rojak, gosp. Lavtižar. V „Newyorker Kirchenzgt.“ piše častiti gosp. Pirc, da je za misijonstvo vés uneti gosp. Lavtižar 3. dec. lanskega leta na jezeru Red Lake zmerznil. Vreme je bilo toplo, ko se je vernil z misijona, pa kar naenkrat se je vreme preverglo; hud sever je začel briti in mesti je jelo strašno. Ker ni bil tacega vremena vajen, je zaspal v Gospodu v 38. letu svoje starosti. — Že več dni se po mestnih ulicah in gostivnicah razlega ukanje urlavbarjev, ktere cesarjev ukaz kliče k armadi na Laško. — Vreme je tudi pri nas tako prijetno spomladansko, da je veselje; — da bi sušec le z repom ne zvil!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Dan na dan se je pretekli teden bolj oblačilo na nebu političnem; kar se prikaže 5. dan t. m. na črnem nebu prikazen, ktera ima svetu sonce mirú biti, — al Bog daj! da bi ne bila le — zapeljiva veša! Dnarničarji so prikazen to pozdravili z velikim zaupanjem, ker narodno posojilo, ki je 5. dan t. m. stalo na 74 fl. 70 kr., je poskočilo 7. dan t. m. na 78 fl. 10 kr., — obligacije gruntne odveze krajnske so si od 84 fl. pomagale na 89 fl. 50 kr., — kreditni lozi so od 180 fl. poskočili na 196 fl., — bankne akcije od 837 fl. do 895 fl.; cena cesarskih cekinov, ki je priklopela že do 5 fl. 38 kr., je šinila spet nazaj do 5 fl. 3 kr. To so res veliki razločki, in ker je borsa tisti znani petelin, ki se obrača vselej po političnem vetru, utegne to zboljšanje vseh obligacij in družih papirjev res dobro znamenje tako dolgo biti, dokler ne pribuči spet drug vihar in oberne borsnega petelina — drugač. Pa kaj je nek to, da se je v enem dnevu vse tako na bolje obrnilo? Nič drugega ne, kakor da je francozki vradni časnik „Moniteur“ 5. dan t. m. pisal, da „cesar Napoleon noče po sili vojske, in da vse, kar so časniki o tem blodili, je domišlija, laž, norost. Cesar Napoleon je le sardinskemu kralju obljubil, mu na pomoč priti, ako bi utegnila avstrijska vlada se polastiti več laških dežel. Drugega ni nič obljubil, in vé se, da je cesar vselej mož beseda. Ni res, da bi se francozka vlada na vojsko pripravljala; število nje armade ni večja kakor je bilo leta 1857. Ni res, da bi na morji kaj počela za vojsko; vse priprave so le za to, da se bo francozka armada peljala v Algier in za transporte v Civitavechio in Cochinchino čez Aleksandrijo. Kdo je štel za vojsko pripravljene vojake? kdo kanone, kdo kupe živeža? Res je, da cesar Napoleon misli in duhta o homatijah, brez katerih ni politični svet dan današnji; al

kdor le preiskuje, ta še ne draži in ne iše prepira. Sicer je preiskovanje mnogoterih homatij se preselilo na kolovoz diplomatike, in vse kaže, da bode konec dober.“ — Tako pridigva „Moniteur“ 5. dan t. m., ki je že tolikrat belo povedal, ko je černo bilo, da mu tudi tisti ne zaupajo popolnoma več, ki mu radi verjamejo. Kdor bi nič od tega ne vedil, kar se godí v Parizu že od novega leta, kar je cesar Napoleon tisto „žalovanje“ izgovoril, in kdor bere „Moniteurja“ od 5. t. m., bi mogel misliti, da avstrijska vlada že komaj čaka, da bi napadla Sardince, ktere hoče cesar Napoleon le braniti — in drugega nič! In če zraven tega beremo še, kar sardinska vlada od sebe pravi, da se ne pripravlja toliko na vojsko kakor se pripravlja avstrijska, ker ona še ni urlavbarjev poklicala k armadi, ta pa, — če vse to beremo, res ne vémo: ali se nam sanja ali kaj! Res! če to ni „domišlija, laž, norost“ — naj nam reče potem kdo, kaj je! — Od lorda Cowley-a se drugega nič gotovega ne vé, kakor da je še na Dunaji, in da njegovo poslanstvo obstaja najbolj v tem, na drobno zvediti misli avstrijske vlade v vseh važnih rečeh, da se bo potem vedla angleška vlada obnašati, pa tudi pruska.

— C. kr. ministerstvo ukazuje, naj se nova rekrutna postava kolikor mogoče posebno takrat milostljivo izpolnuje, kadar gré za edinega sina. Tudi so cesar ukazali, naj so iz posebne milosti tisti vojaščine oprosteni, kateri so se oženili po 22. letu svoje starosti med 7. oktobra lanskega leta, ko je bila nova rekrutna postava oklicana, in pa med 1. novembra tistega leta, ko je imenovana postava moč zadobila.

— „Milit. Zeitg.“ piše: Razun tega, da grejo urlavbarji k svojim regimentom, je ukazala vlada tudi milanski grad in obmorje utrditi. Pa vse to je zgolj za brambo in nihče ne more reči, da cesarska vlada ne ljubi mirú. Vojaških naprav je pa treba, zakaj piemonteška armada se je tako postavila, da mi ne moremo rok križem deržati.

— Po vseh deželah je bilo povelje razposlano, da se ne sme nobenemu vojaku, kateri je še v reševu, nikamor dati potni list (pos).

— Sliši se, da bo baron Hess vojsko vodil, če se na Italijanskem uname; boljšega moža bi pač ne bilo mogoče najti, ker pozná hrabri general vsako ped zemlje italijanske.

— Žitna cena je poslednje dni zlo poskočila; dolgo so ljudje ugibovali, zakaj? dokler se ni zvedilo, da ga je kreditna banka nakupila šest do sedem sto tavžent vagánov. To je gotovo. Ali je kreditnica toliko žita nakupila za-se ali pa vsled višjega povelja za cesarsko armado, to se ne vé za gotovo, vendar se večidel misli, da je žito za armado nakupljeno.

— Slovanski bal, ki je bil uni teden, je imel vse lastnosti izverstnega bala. Odlikoval se je ne le po obili množici na Dunaji bivajočih Slovanov in mnoge druge visoke gospóde, in pa po krasnih obrazih zalih gospodičin in gospej, ki so se snidile pri tej veselici, temuč tudi po tem, da je vse prav židane volje bilo blizo do zora. Le eno se je pogrešalo: pričakovane národne obleke je bilo celó celó malo viditi; našteli smo le devet namestovavcov in namestovavk slovanskih narodov našega cesarstva, in večina njih je bila iz jugoslovanskih okrajin, med kterimi smo z veseljem zapazili zalo Gorenko s korenjakom Gorencom.

Iz Lombardije in Beneškega. Iz Milana. Kupčija in obertnije so popolnoma obnemogle in ljudje pričakujejo s strahom prihodnih dni. Predpust, sicer tako vesel, je letos res pust. Tù in tam se ne manjka rogoviležev in podpihovavcov; še celó v šole se je vgnjezdil duh nepokoja in upornosti in zavoljo tega so mogli vse tri gimnazije milanske zapreti. Armada se pripravlja neprestano za vojsko, dobiva tudi že, kakor o času vojske, dvojno plačilo. Verono in Mantovo so založili z živežem za pol leta.